

POVAŽSKÉ OSVETOVÉ STREDISKO V POVAŽSKEJ BYSTRICI

Ulica slovenských partizánov 1132/52, 017 01 Považská Bystrica

KEĎ SI JA ZASPIEVAM 2016

REGIONÁLNA SÚŤAŽ A PREHLIADKA DETSKÝCH ĽUDOVÝCH HUDIEB, SPEVÁCKYCH SKUPÍN, SÓLISTOV SPEVÁKOV A INŠTRUMENTALISTOV

Termín: 7. apríl 2016 (štvrtok)

Miesto: Kino Mier v Považskej Bystrici

Usporiadateľ: Považské osvetové stredisko v Považskej Bystrici

Spoluusporiadatelia: Mesto Považská Bystrica a PX CENTRUM v Považskej Bystrici

Termín uzávierky záväzných prihlášok: 14. marec 2016, zaslať na adresu:

Považské osvetové stredisko

Ulica slovenských partizánov 1132/52

017 01 Považská Bystrica

alebo e-mailom: dana.mahutova@pospb.sk

PROPOZÍCIE

Vyhlasovateľ súťaže: Národné osvetové centrum z poverenia Ministerstva kultúry SR.

Regionálnej súťažnej prehliadky sa môžu zúčastniť všetky kolektívy alebo sólisti (bez ohľadu na príslušnosť k nejakému súboru alebo skupine), ktoré vyvíjajú svoju činnosť na území Slovenskej republiky a z tohto územia aj čerpajú hudobný folklórny materiál.

Poslanie prehliadky:

Poslaním podujatia je podporovať a rozvíjať u detí lásku k folklóru a podnecovať ich k aktívnej činnosti v tejto oblasti. Umožniť im prezentovať výsledky svojej práce na verejnosti a konfrontovať ich s výsledkami iných. Poskytnúť priestor ako členom, tak i vedúcim DFS na tvorivé stretnutia s kolektívami toho istého zamerania, vytvoriť emotívnu atmosféru pri týchto stretnutiach, motivovať ich k trvalému vzťahu k folklórnej tradícii i v prítomnosti.

Neoddeliteľnou súčasťou prehliadky je vyhľadávanie nových muzikantských a speváckych talentov a sprostredkovanie hodnotných vystúpení širšej poslucháčskej verejnosti.

Štruktúra súťaže

1. Súťaž je najmenej trojstupňová: regionálna, krajská a celoštátna.

Regionálne kolo: KEĎ SI JA ZASPIEVAM 2016, **7. apríla 2016, kino Mier P. Bystrica**

Krajské kolo: **23. apríl 2016, Zemianske Kostolány**

Celoštátna prehliadka: Detský festival ľudovej hudby VIDIEČANOVA HABOVKA 2016, sa uskutoční **11. - 12. júna 2016** v Habovke)

2. Základným stupňom sú regionálne postupové súťaže.
3. Súťaž má postupový charakter. Z regionálnych postupových súťaží postupujú do krajských súťaží víťazi jednotlivých kategórií. Z každej úrovne môže za každú kategóriu postúpiť na vyššiu úroveň jeden súťažný výkon. (Ak regionálne osvetové stredisko usporiada súťaž pre viac okresov, tak v každej kategórii môže postúpiť jeden výkon z každého okresu). Vo výnimočných prípadoch si porota vyhradzuje právo postup neudelieť. Realizátor a organizačný garant postupovej súťaže môže, na základe odporúčania príslušných porôt, pozvať na krajskú alebo celoštátnu súťaž aj ďalších ocenených z krajských kôl.
4. Účinkujúci sa môžu súťažne prezentovať len jedným logicky uceleným javiskovým výstupom, ktorý sa musí realizovať v stanovenom časovom limite.
5. Na súťaži sa môžu zúčastniť kolektívy a jednotlivci, ktorí:
 - sú členmi niektorého folklórneho súboru, folklórnej skupiny alebo pôsobia samostatne,
 - vyvíjajú svoju umeleckú činnosť na území Slovenskej republiky a z tohto územia aj čerpajú hudobnofolklórny materiál.

Kolá súťaže

1. regionálne kolá súťažnou formou (môžu sa udeliť pásma – zlaté s postupom, zlaté, strieborné, bronzové);
2. krajské kolá súťažnou formou (môžu sa udeliť pásma – zlaté s postupom, zlaté, strieborné, bronzové);
3. celoštátne kolo súťažnou formou (môže sa udeleniť titul laureáta a pásma – zlaté, strieborné, bronzové).

Kategorizácia účastníkov

Súťaž sa rozdeľuje na kategórie:

1) Ľudové hudby

Počet členov: 3 – 8

výnimka - "gajdošská dvojka" (gajdy a husle)

Trvanie výstupu: 4 – 6 min

V tejto kategórii súťažia ľudové hudby, ktorých nástrojové obsadenie zodpovedať inštrumentáru slovenskej ľudovej ansámbovej hudby. Nástrojové zloženie musí obsahovať tie hudobné nástroje, ktoré v tradičnej slovenskej ansámbovej hudbe plnia melodickú, resp. harmonicko-rytmickú funkciu, t.j. (husle, kontra, kontrabas). Alternatívou husľovej, alebo violovej kontry môže byť akordeón. Takéto základné nástrojové obsadenie môže byť doplnené o ďalšie sprievodné hudobné nástroje zodpovedajúce hudobnej tradícii regiónu, z ktorého pochádza spracovanie hudobného materiálu. Upozorňujeme, že zobcová a priečna flauta nepatria do inštrumentára tradičnej ľudovej hudby Slovenska. Povolenou výnimkou z hľadiska nástrojového obsadenia sú iné typy regionálnych hudobných zoskupení ako napr. sláčikové hudby s malou basou, citarové kapely, gajdošské muziky, nástrojové zoskupenia s heligónkou. Počas súťažného vystúpenia je zakázaná hra z nôt!

2) spevácke skupiny

Počet členov: 3 – 12

Trvanie výstupu: 4 – 6 min

Pre spevácke skupiny je povolený hudobný sprievod jedného inštrumentalistu bez obmedzenia veku alebo ľudovej hudby v predpísanom veku, ktorá však musí súčasne súťažiť v kategórii 1.

3) sólisti speváci, spevácke duá

Počet členov: 1 – 2

Trvanie výstupu: 3 – 5 min.

Pre sólistov spevákov alebo spevácke duá je povolený hudobný sprievod jedného inštrumentalistu bez obmedzenia veku alebo ľudovej hudby v predpísanom veku, ktorá však musí súčasne súťažiť v kategórii 1.

4) sólisti inštrumentalisti

Počet členov: 1

Trvanie výstupu: 3 – 5 min

V tejto kategórii súťažia hráči na hudobné nástroje, ktoré patria do inštrumentára tradičnej ľudovej hudby z územia Slovenska. Hráč musí účinkovať sám, bez akéhokoľvek hudobného sprievodu. Sprievodný súbežný spev je možný, avšak pri hodnotení sa prihliada najmä na inštrumentálny prejav. Konkrétne ide o hudobné nástroje, ktoré primárne spĺňajú melodickú funkciu (pastierske píšťaly, gajdy, gajdica, ústna harmonika, heligónka, akordeón atď.). Za súťažné nástroje sa v tejto kategórii nepovažujú nástroje, ktoré sú iba rytmické (rapkáč, ozembuch, chrastidlo a pod.).

Vek účastníkov:

V mesiaci konania celoštátneho kola festivalu (t. j. v júni 2016) môžu mať všetci účinkujúci maximálne **15 rokov**, t.j. že v tomto mesiaci už nesmú dosiahnuť 16. rok života. Výnimka: Hráč na kontrabase, husľovej alebo violovej kontre v kategórii 1 (LH) môže mať v mesiaci konania celoštátneho kola festivalu maximálne 18 rokov.

Súťažný repertoár:

Odporúča sa interpretovať folklórny materiál toho regiónu, z ktorého pochádza interpret, prípadne taký, ktorý je blízky jeho naturelu, temperamentu, duševnému svetu a navyše je v súlade s technickou úrovňou, prípadne s osobitosťami jeho hry či spevu.

Hodnotenie súťaže

1. Členovia odbornej poroty sa na všetkých úrovniach súťaže riadia hodnotiacimi kritériami vyhlasovateľa súťaže.
2. Členovia odbornej poroty vo všetkých kolách hodnotia súťažné čísla v jednotlivých kategóriách najprv na internej porade. Potom hodnotia všetky súťažné čísla verejne pred súťažiacimi a divákmi na odbornom rozborovom seminári. Na tomto seminári porotcovia odborne analyzujú všetky súťažné čísla z viacerých aspektov – odborného, umeleckého, interpretačno-technického. Odborné rozborové semináre plnia funkciu edukačnej časti podujatia (majú výchovno-vzdelávací cieľ) a sú veľkým prínosom pre súťažiacich; zároveň sú aj odborným zdôvodnením rozhodnutia poroty.
3. Organizátori súťaže udeľujú spravidla diplomy a ceny za umiestnenie v zlatom, striebornom a bronzovom pásme. V prípade nízkej interpretačnej úrovne nemusí byť ocenený každý súťažiaci.

Kritériá:

Odborná porota hodnotí

- repertoár (výber piesní adekvátny veku interpretov a ich interpretačným možnostiam, dramaturgická výstavba súťažného čísla na základe umeleckého spracovania a funkčnej žánrovej väzby, spoločná lokálna, minimálne regionálna väzba vybraných piesní v rámci jedného súťažného čísla) – odporúča sa interpretovať hudobný materiál toho regiónu, z ktorého pochádza interpret
- dodržiavanie a zvládnutie štýlovo-interpretačných znakov vybraného hudobného štýlu (lokálneho, regionálneho)
- spracovanie hudobného materiálu z vizuálnych, audiovizuálnych a notových prameňov
- technická a interpretačná úroveň súťažiacich
- celkový prejav

V jednotlivých kategóriách:

1. ľudové hudby:

- intonácia a súhra celého hudobného zoskupenia
- interpretačná technika hry na jednotlivých hudobných nástrojoch
- vhodnosť nástrojového obsadenia k interpretovanému hudobnému materiálu z vybranej lokality, či regiónu
- dodržiavanie a zvládnutie štýlovo-interpretčných znakov ansámblového prejavu (ozdobná technika, harmonicko-rytmický sprievod)

2. spevácke skupiny:

- súznenie skupinového spevu
- vyváženosť jednotlivých hlasových skupín
- kvalita hlasov (fond, farba, spôsob tvorenia tónu, rozsah)
- intonácia
- dodržanie vedenia hlasov typických pre danú lokalitu, alebo región
- ovládanie štýlotvorných vokálnych prvkov typických pre danú lokalitu alebo región

3. sólisti speváci:

- kvalita hlasu (fond, farba, spôsob tvorenia tónu, rozsah)
- intonácia
- technika spevu
- dodržanie vedenia hlasov typických pre danú lokalitu, alebo región
- ovládanie štýlotvorných vokálnych prvkov typických pre danú lokalitu alebo región

4. sólisti inštrumentalisti:

- interpretačná technika hry
- výber piesní zodpovedajúci typu nástroja
- dodržiavanie a zvládnutie štýlovo-interpretčných znakov, ako aj originalita a individuálny prístup k spracovaniu hudobného materiálu
- prípadný spev súčasne s hrou na nástroji, alebo striedanie týchto dvoch činností, ak to dovoľuje charakter regiónu a typ hudobného nástroja, primárne sa však hodnotí hra na hudobnom nástroji.

Metodika k výberu piesní a interpretácii: Pri výbere piesní je dôležité prihliadať na vek dieťaťa, hlavne jeho hlasovú vyspelosť a interpretačné schopnosti.

Výber piesní či už pri menších alebo starších deťoch by mal byť ako celok logický a ucelený z jednej oblasti, jedného štýlu (napr.: žartovné, veselé, regrútske piesne...), aby deti porozumeli jeho obsahu a vedeli ho interpretovať.

Pre staršie deti, ak sú interpretačne a intonačne vyspelejšie je dobré zamerať sa na rôzne spevné pásma, napríklad: piesne pri pasení, hrabaní, lúčne, žatevné, dožinkové, piesne spievané pri páraní peria, priadkach, piesne súvisiace s výročnými sviatkami a dňami (fašiangové, jarné, zimné, obradové spevy, vianočné, novoročné koledy).

Skôr ako sa začne s deťmi nacvičovať spevný repertoár, či už so sólistom alebo speváckou skupinou, je dobré vysvetliť im o čo v piesňach ide a hravou formou postupne nacvičiť programové vystúpenie. Pri speve je možné pohybovať sa jednoduchým kráčaním v priestore najmä pri spevných pásmach. Nemusí byť všetko staticky odspievané z jedného miesta. Taktiež nemusí vždy spievať celá skupina naraz. Dá sa to rozlíšiť predspevom najlepšieho speváckeho interpreta (nie však dlhým predspevom). Rovnako nemusí byť vždy použitý hudobný sprievod ľudovej hudby. Môže hrať len jeden, dva nástroje..., (pri speve sa okrem LH môžu využiť rôzne druhy nástrojov napr.: heligónka, ústna harmonika, píšťalka, ozembuch, husle, ale aj iné napr.: paličky, kamienky a pod.). Vedúci kolektívov a interpreti to však musia rytmicky a intonačne rozlíšiť, k čomu sa aký nástroj hodí.

Kontakt-bližšie informácie: Ing. Dana Mahutova, 042/4323574, 0917 787 062,
dana.mahutova@pospb.sk, Považské osvetové stredisko v Považskej Bystrici